

WYMAGANIA EDUKACYJNE I ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI

Klasa 4, Rok szkolny 2026/2027

Niniejsze wymagania edukacyjne zostały opracowane w oparciu o obowiązującą podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w zakresie przedmiotu muzyka, statut szkoły, w szczególności zapisy dotyczące oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, zasady oceniania wewnątrzszkolnego obowiązujące w szkole, indywidualne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne uczniów oraz zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych.

I. WYMAGANIA EDUKACYJNE

1. Cele oceniania z muzyki

Ocenianie z muzyki ma na celu:

- rozpoznawanie poziomu opanowania wiadomości i umiejętności muzycznych;
- monitorowanie postępów ucznia;
- motywowanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień muzycznych;
- kształtowanie kreatywności i samodzielności;
- rozwijanie umiejętności współpracy w zespole;
- kształtowanie wrażliwości twórczej na muzykę i kulturę;
- dostarczanie uczniowi informacji zwrotnej dotyczącej jego mocnych stron i obszarów wymagających dalszej pracy.

2. Obszary podlegające ocenianiu

Ocenie podlegają w szczególności:

A. Śpiew

Uczeń:

- śpiewa poznane piosenki i pieśni;
- wykonuje utwory indywidualnie i zespołowo;
- śpiewa z zachowaniem prawidłowej postawy;
- stosuje podstawowe zasady prawidłowej emisji głosu;
- dba o higienę głosu;

- podejmuje próby śpiewania z pamięci;
- wykonuje kanony i proste utwory wielogłosowe;
- zna i poprawnie wykonuje hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”.

Nowa podstawa programowa zakłada wykonywanie różnorodnego repertuaru, obejmującego m.in. muzykę dziecięcą, młodzieżową, popularną, ludową, klasyczną i patriotyczną.

B. Gra na instrumentach

Uczeń:

- wykonuje proste utwory na instrumentach dostępnych podczas zajęć;
- odtwarza rytmy i proste melodie;
- utrzymuje podstawowy puls i tempo;
- reaguje na zmiany tempa, dynamiki i charakteru utworu;
- potrafi współpracować z zespołem instrumentalnym;
- podejmuje próby samodzielnego tworzenia prostych struktur muzycznych.

C. Ruch przy muzyce i taniec

Uczeń:

- reaguje ruchem na muzykę;
- wykonuje podstawowe kroki i figury taneczne;
- zna wybrane polskie tańce narodowe;
- wykonuje proste układy ruchowe;
- podejmuje improwizację ruchową;
- współpracuje z grupą podczas wykonywania układów tanecznych.

W podstawie programowej wskazano m.in. poloneza, kujawiaka i krakowiaka oraz wybrane tańce ludowe i tańce innych narodów.

D. Słuchanie i percepcja muzyki

Uczeń:

- słucha muzyki w skupieniu;
- rozpoznaje podstawowe cechy słuchanych utworów;
- określa nastrój i charakter muzyki;
- rozpoznaje wybrane instrumenty;

- rozpoznaje głosy ludzkie;
- rozróżnia podstawowe zespoły wykonawcze;
- rozpoznaje wybrane formy muzyczne;
- potrafi wypowiedzieć się na temat słuchanego utworu;
- wyraża własne emocje i skojarzenia związane z muzyką.

E. Wiedza i język muzyki

Uczeń zna i stosuje podstawowe pojęcia dotyczące:

Rytmu, melodii, harmonii, dynamiki, agogiki, artykulacji, kolorystyki brzmienia, tempa, metrum, notacji muzycznej, instrumentów, głosów ludzkich, form muzycznych, rodzajów i gatunków muzycznych.

Uczeń stopniowo poznaje i wykorzystuje w praktyce podstawowe elementy notacji muzycznej, w tym pięciolinie, klucz, nuty, pauzy, wartości rytmiczne i podstawowe oznaczenia wykonawcze.

F. Twórczość i improwizacja

Uczeń:

- tworzy proste rytmy i melodie;
- improwizuje głosem, ruchem lub na instrumencie;
- tworzy ilustracje muzyczne;
- podejmuje własne pomysły twórcze;
- uczestniczy w projektach muzycznych;
- wykorzystuje dostępne technologie do tworzenia lub prezentowania muzyki;
- potrafi zaprezentować efekt swojej pracy.

G. Aktywność, zaangażowanie i praca zespołowa

Ocenie podlega również:

- systematyczne uczestnictwo w zajęciach;
- aktywność podczas lekcji;
- przygotowanie do zajęć;
- podejmowanie prób wykonania zadań;
- zaangażowanie w pracę indywidualną i zespołową;
- przestrzeganie zasad pracy z instrumentami;

- kultura słuchania i odbioru muzyki;
- szacunek wobec innych wykonawców i ich zainteresowań muzycznych;
- odpowiedzialność za powierzone zadania.

II. POZIOMY WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w realizowanym programie;
- bardzo dobrze posługuje się poznanymi pojęciami muzycznymi;
- aktywnie i twórczo uczestniczy w zajęciach;
- bardzo dobrze wykonuje utwory wokalne, instrumentalne i ruchowe, odpowiednio do swoich możliwości;
- samodzielnie podejmuje działania twórcze i improwizacyjne;
- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce;
- wykazuje szczególne zainteresowanie muzyką;
- jest kreatywny i samodzielny;
- bardzo dobrze współpracuje w zespole;
- potrafi słuchać muzyki ze skupieniem i formułować trafne spostrzeżenia;
- chętnie podejmuje dodatkowe zadania lub inicjatywy muzyczne;
- reprezentuje klasę lub szkołę podczas wydarzeń muzycznych – jeżeli ma taką możliwość i chce w nich uczestniczyć.

Ocena celująca nie jest uzależniona od posiadania szczególnych uzdolnień wokalnych lub instrumentalnych. Liczy się poziom opanowania wymagań, twórczość, samodzielność oraz jakość wykonywania zadań w odniesieniu do możliwości ucznia.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności;
- poprawnie posługuje się podstawowymi pojęciami muzycznymi;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- poprawnie śpiewa poznane utwory;

- sprawnie wykonuje proste zadania instrumentalne i rytmiczne;
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki;
- potrafi określić charakter i nastrój słuchanego utworu;
- zna podstawowe instrumenty, głosy i formy muzyczne przewidziane programem;
- podejmuje samodzielne działania twórcze;
- dobrze współpracuje w grupie;
- jest przygotowany do zajęć i systematycznie pracuje.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- dobrze opanował większość wiadomości i umiejętności;
- zna i zazwyczaj poprawnie stosuje podstawowe pojęcia muzyczne;
- wykonuje większość ćwiczeń muzycznych poprawnie;
- śpiewa poznane utwory z niewielkimi niedokładnościami;
- wykonuje proste rytmy i zadania instrumentalne;
- rozpoznaje podstawowe elementy muzyki;
- potrafi określić nastrój i charakter prostych utworów;
- zna najważniejsze informacje dotyczące poznanego repertuaru;
- wykonuje zadania twórcze według wskazówek nauczyciela;
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcji;
- współpracuje z zespołem.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- z pomocą nauczyciela wykonuje większość prostych zadań;
- zna podstawowe pojęcia muzyczne, choć może mieć trudności z ich praktycznym zastosowaniem;
- wykonuje poznane piosenki i ćwiczenia rytmiczne w stopniu podstawowym;
- rozpoznaje niektóre instrumenty, głosy lub elementy muzyki;

- potrafi określić podstawowy charakter lub nastrój utworu;
- wykonuje proste zadania muzyczne według instrukcji;
- podejmuje pracę podczas zajęć;
- wymaga czasami dodatkowych wyjaśnień i ćwiczeń.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- opanował niezbędne minimum wiadomości i umiejętności;
- wykonuje najprostsze zadania z pomocą nauczyciela;
- zna wybrane podstawowe pojęcia muzyczne;
- podejmuje próby śpiewania, grania, wykonywania rytmów lub zadań ruchowych;
- ma trudności z samodzielnym wykonaniem zadań;
- wymaga częstego powtarzania instrukcji;
- przy odpowiednim wsparciu potrafi osiągnąć podstawowe wymagania;
- podejmuje próby poprawy swoich wyników.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej;
- nie podejmuje prób wykonania podstawowych zadań;
- mimo udzielanej pomocy i dostosowania wymagań nie osiąga koniecznego minimum;
- nie potrafi wykonać najprostszych poleceń związanych z realizowanym materiałem;
- nie wykazuje postępów umożliwiających dalszą realizację podstawowych wymagań.

Ocena niedostateczna nie może być wynikiem samego braku uzdolnień muzycznych, tremy, niedoskonałości głosu czy trudności w śpiewaniu. Ocenie podlega przede wszystkim stopień opanowania wymagań, aktywność, wykonywanie zadań i postępy ucznia.

III. KRYTERIA OCENIANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

Stopień

Ogólne kryterium

6 - celujący

Uczeń w pełni opanował wymagania, działa samodzielnie i twórczo, bardzo dobrze wykorzystuje wiedzę i umiejętności w praktyce.

5 – bardzo dobry	Uczeń bardzo dobrze opanował wymagania, sprawnie wykonuje zadania i aktywnie uczestniczy w zajęciach.
4 – dobry	Uczeń dobrze opanował większość wymagań, poprawnie wykonuje zadania i zazwyczaj pracuje samodzielnie.
3 – dostateczny	Uczeń opanował podstawowe wymagania i wykonuje proste zadania, korzystając z pomocy nauczyciela.
2 – dopuszczający	Uczeń opanował minimum wymagań i wykonuje najprostsze zadania przy znacznej pomocy nauczyciela.
1 – niedostateczny	Uczeń nie opanował minimum wymagań i mimo pomocy nie podejmuje lub nie potrafi wykonać podstawowych zadań.

IV. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- śpiew indywidualny i zespołowy;
- grę na instrumentach (dzwonki chromatyczne);
- ćwiczenia rytmiczne;
- ćwiczenia słuchowe;
- rozpoznawanie instrumentów, głosów i form muzycznych;
- zadania z notacji muzycznej;
- krótkie sprawdziany lub karty pracy;
- analizę i interpretację słuchanego utworu;
- zadania twórcze i improwizacyjne;
- prezentacje;
- projekty muzyczne;
- aktywność na lekcji;
- pracę indywidualną i grupową.

W przypadku muzyki dominujące znaczenie mają działania praktyczne. Uczeń podczas I semestru uzyska 2-3 oceny z działań praktycznych (śpiew, gra na dzwonekch chromatycznych...)

V. ZASADY OCENIANIA Z MUZYKI

1. Uczeń jest oceniany według sześciostopniowej skali ocen: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów.
3. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną dotyczącą jego osiągnięć, wskazując w szczególności:
 - a. co uczeń wykonał prawidłowo;
 - b. co wymaga poprawy;
 - c. w jaki sposób może poprawić swoje osiągnięcia.
4. Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę przede wszystkim:
 - a. stopień opanowania wymagań edukacyjnych;
 - b. umiejętności praktyczne;
 - c. wiedzę muzyczną;
 - d. aktywność;
 - e. systematyczność;
 - f. zaangażowanie;
 - g. samodzielność;
 - h. kreatywność;
 - i. współpracę w zespole;
 - j. postępy ucznia.
5. Ocenianie nie może być uzależnione wyłącznie od poziomu uzdolnień muzycznych ucznia.
6. W przypadku śpiewu oceniany jest przede wszystkim sposób realizacji zadania odpowiedni do możliwości ucznia, tekst piosenki wykonany z pamięci, a nie walory jego głosu.
7. Uczeń ma prawo do poprawy oceny zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły i wewnątrzszkolnych zasadach oceniania.
8. Uczeń, który był nieobecny, ma możliwość uzupełnienia wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
9. Aktywność ucznia może być oceniana poprzez bieżące oceny lub inne formy przyjęte przez nauczyciela i zgodne ze statutem szkoły.
10. Przy ocenianiu prac zespołowych uwzględnia się zarówno efekt wspólnej pracy, jak i indywidualny wkład ucznia.

11. Przy ocenianiu zadań twórczych uwzględnia się przede wszystkim pomysłowość, zaangażowanie, samodzielność i realizację założeń zadania, a nie zgodność pracy z jednym wzorcem artystycznym.
12. Nie ocenia się ucznia negatywnie wyłącznie za brak szczególnych zdolności muzycznych.
13. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna wynika z całokształtu pracy ucznia i stopnia spełnienia wymagań edukacyjnych, a nie z prostego obliczania średniej arytmetycznej ocen częściowych.
14. Szczegółowe warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana określa statut szkoły oraz wewnątrzszkolne zasady oceniania.
15. Przy ocenianiu zadań pisemnych obejmuje standardowy przelicznik procentowy na oceny punktowe:
 - Celujący (6): 100% - 96%
 - Bardzo dobry (5): 95% - 85%
 - Dobry (4): 84% - 70%
 - Dostateczny (3): 69% - 50%
 - Dopuszczający (2): 49% - 30%
 - Niedostateczny (1): 29% - 0%

Zgodnie z przepisami ocenianie ma m.in. informować ucznia o jego osiągnięciach, pomagać mu w nauce, motywować do dalszych postępów oraz dostarczać rodzicom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia.

VI. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Dostosowanie wymagań powinno wynikać z indywidualnych potrzeb ucznia, opinii lub orzeczenia poradni

Uczeń z trudnościami w uczeniu się

- dzielenie materiału na mniejsze partie;
- wydłużenie czasu na wykonanie zadania;
- częstsze powtarzanie instrukcji;
- możliwość korzystania z oznaczonego zapisu nutowego;
- ograniczenie liczby dźwięków w melodii;
- możliwość grania fragmentu wolniej;
- sprawdzanie wiedzy w krótszych formach.

Uczeń z dysleksją/dysortografią

- nieocenianie błędów ortograficznych jako błędów muzycznych;
- możliwość odpowiedzi ustnej;
- ograniczenie przepisywania długich informacji;
- stosowanie schematów i materiałów wizualnych;
- większy nacisk na praktyczne wykonanie.

Uczeń z ADHD

- krótkie, jednoznaczne polecenia;
- dzielenie zadania na etapy;
- częste angażowanie w aktywność praktyczną;
- możliwość pełnienia funkcji pomocniczej podczas gry zespołowej;
- ograniczenie długich form biernego słuchania;
- przewidywalny schemat lekcji.

Uczeń z trudnościami emocjonalnymi

- możliwość wykonania zadania w małej grupie;
- niewymuszanie śpiewu solo;
- możliwość nagrania wykonania zamiast prezentacji przed klasą;
- stopniowe zwiększanie trudności;
- ocenianie przede wszystkim postępu i zaangażowania.